

Доля О. В., д-р екон. наук Семенча І. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Основою багатьох економічних показників господарської діяльності виробництв є техніко-організаційний ступінь виготовлення, що означає властивості та зміст товарів і застосовуваної техніки, прогресивність технологічних процесів, технічна і енергетична озброєність праці, рівень концентрації, кооперування і маневрування, час виробничого процесу і ритмічність виробництва, міра організаційного виробництва і управління. Що стосується технічної складової виробництва, то безпосередньо воно не є предметом економічного дослідження. Зазвичай економічні ознаки досліджуються в певній кооперації з технологією виготовлення та його асоціацією. господарської та технологічної діяльності.

Варто зазначити, що явища та процеси що відбуваються у господарській діяльності підприємств перебувають у взаємозв'язку, залежності один від одного і обумовленості. Одні серед них безпосередньо зв'язані між собою, інші – опосередковано. Значний вплив на величину валової продукції мають наступні чинники, такі як: чисельність працюючих та їх рівень продуктивності. Всі інші фактори мають вплив на цей показник опосередковано [1].

Кожне явище можна розглядати як причину і як наслідок. Для прикладу, результативність праці можна аналізувати, з однієї сторони, як підставу зміни обсягу виробництва, рівня її собівартості, а з іншої – як результат зміни ступеня механізації і автоматизації виробництва, вдосконалення продуктивності праці тощо.

Метою дослідження є економічні причини впливу на результативність роботи підприємства. Кожен результативний показник залежить від численних і багатоманітних чинників. При детальному дослідженні зазначених факторів щодо результативного показника ми можемо дати точний результат аналізу та оцінити якість роботи підприємств. Один з найважливіших методологічних питань в дослідженні господарської діяльності є вивчення та визначення впливу факторів на величину досліджуваних економічних показників. Дуже важко зробити певні висновки без вивчення зазначених факторів щодо результатів дослідження діяльності та виявити резерви виробництва, мотивувати плани й управлінські рішення [2].

Узагальнена ознака формується під впливом певних економічних та інших факторів. Що являють собою фактори? Фактори – це елементи та причини, що мають вплив на заявлені ознаки чи низку таких показників. Економічні фактори та економічні категорії мають відображення показників, а також їм притаманний об'єктивний характер.

Від об'єктивно зумовлених чинників необхідно намагатися знайти особистий вплив на умови, інакше кажучи організаційно-технічні моменти, які можна здійснити, та з допомогою яких можна впливати на певні елементи, що визначають даний показник. В економічному аналізі умови здатні мати різну класифікацію та ознаки. Наприклад, умови можуть бути

абстрактними, іншими словами, що мають вплив на низку ознак. Або можуть бути приватними, особливими для всякого показника. Об'єктивний, тобто неупереджений характер багатьох умов аргументований взаємозв'язком і спричиненням, що існують між відокремленими даними [3].

Виходячи із призначення дослідження продуктивної діяльності значенням, що заслуговує особливої уваги є поділ умов на внутрішні і зовнішні. Існують внутрішні основи, це фактори, що означають наслідок роботи підприємства. Є внутрішні не основні умови, які також визначають роботу, але не пов'язані безпосередньо з характеристикою досліджених даних: це певні зміни у складі товару, зміна господарської та технологічної діяльності. Зовнішні обставини не перебувають під впливом від виробництва, але визначають рівень володіння виробничими та матеріальними ресурсами затвердженого виробництва. Варто зазначити, що соціальне положення є залежним від виробництва виробничого колективу, тому що вони є чинниками налагоджування громадського розвитку підприємства. Зовнішньоекономічні умови не є виключенням.

Таким чином, значна кількість розглянутих умов мають у складі кілька складових. Бувають такі, що не мають складових одиниць чогось цілого. У зв'язку з цим умови діляться на складні (комплексні) та прості (елементні). Ознакою складних є результативність праці, а простих – чисельність робочих днів у звіті.

Необхідно відмітити, що деякі умови здійснюються без посередництва чого-небудь та мають вплив на показник, інші є навпаки – непрямыми. Відповідно розділяють чинники на перший, другий, третій рівень. До першого входять ті, що мають безпосередній вплив на кінцевий результат. До факторів другого рівня відносять умови, що означають результат, при допомозі умов першого рівня. Тривалість робочого дня належить до третього порядку [4].

Судячи з дослідження роботи виробництва як розрахункових об'єктів та поліпшення точності методів їх аналізу, можна виділити низку важливих питань, а саме: оновити найголовніші показники від впливу зовнішніх і внутрішніх факторів, проаналізувати прийняті рішення для оцінки дієвості діяльності підприємства та обґрунтування рівня матеріального заохочення, також буде доречним відобразити власні досягнення трудових колективів виробництв.

Список використаних джерел:

1. Виханский О.С. Стратегічне управління: підручник. 2-е вид-во. М. : Гардарика, 1998. 296 с.
2. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 580 с.
3. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент організації: Навчальний посібник. К. : Кондор, 2005. 860 с.
4. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. К. : Академвидавн, 2005. 608 с.